

Εμμανουήλ Ξάνθος

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Ο **Εμμανουήλ Ξάνθος**(Πάτμος 1772, Αθήνα 28 Νοεμβρίου 1852) ήταν Έλληνας γραμματικός, έμπορος.

Πίνακας περιεχομένων

- 1 Βίος
- 2 Τα ιστορικά κείμενα του Ξάνθου
- 3 Παραπομπές
- 4 Πηγές

Βίος

Ο **Εμμανουήλ Ξάνθος** γεννήθηκε στην Πάτμο το 1772. Εκεί ξεκίνησε τα πρώτα του βήματα και ύστερα από τις μάλλον μέτριες επιδόσεις του στην Πατμιάδα Σχολή, μετανάστευσε αρχικά στη Σμύρνη και έπειτα στην Ιταλία και συγκεκριμένα στην Τεργέστη, όπου και δούλεψε ως υπάλληλος σε εμπορική επιχείρηση. Το 1810 εγκαταστάθηκε στην Οδησό, και αφού δούλεψε ως γραμματικός του εμπόρου Βασιλείου Ξένη, το 1812 γνωρίζεται στην Κωνσταντινούπολη με δυο εμπόρους από τα Γιάννενα και αποφασίζουν να δημιουργήσουν δική τους εμπορική εταιρεία^[1]. Κατά το 1813, πραγματοποιεί εμπορικά ταξίδια στην Πρέβεζα, στα Ιωάννινα και στη Λευκάδα. Υπήρξε ελευθεροτέκτονας.^[2]

Επιστρέφοντας στην Οδησό, ανακοινώνει στους Αθανάσιο Τσακάλωφ και Νικόλαο Σκουφά τις ιδέες του και με τον τρόπο αυτό ιδρύεται η Φιλική Εταιρεία το 1814. Ο Ξάνθος αναλαμβάνει καθήκοντα ταμία, γραμματέα ενώ παράλληλα χρησιμοποιείται και ως σύνδεσμος με τα άλλα ηγετικά μέλη, όπως τον Παναγιώτη Αναγνωστόπουλο. Το 1818, ο Ξάνθος μεταβαίνει στη Ρωσία, με σκοπό να προτείνει την αρχηγία της Φιλικής Εταιρείας στον Ιωάννη Καποδίστρια, πρόσωπο που οι τρεις ιδρυτές οραματίζονταν ως την «Ανωτάτη Αρχή». Φτάνει τον Ιανουάριο του 1820 στην Αγία Πετρούπολη, όπου και συναντά την άρνηση του Καποδίστρια να αναλάβει την αρχηγία, ο οποίος, γνωρίζοντας τις δυσμενείς συνθήκες που επικρατούσαν στην Ευρώπη έναντι των φιλελευθέρων και εθνικοαπελευθερωτικών κινημάτων των λαών και υπολογίζοντας τις συνέπειες μιας λαϊκής εξέγερσης, προσπάθησε να πείσει τον Ξάνθο για την ανάγκη να αναβληθούν οι επαναστατικές ενέργειες, ωστόσο έρθουν πιο κατάλληλες περιστάσεις που θα ευνοήσουν την απόπειρα αυτή.

Εμμανουήλ Ξάνθος

Ο τάφος του Εμμανουήλ Ξάνθου στο Α΄ Νεκροταφείο

Έτσι, ο Ξάνθος προτείνει την αρχηγία της Εταιρείας στον Αλέξανδρο Υψηλάντη, πρόσωπο που έχαιρε της εκτίμησης των συμπατριωτών του και που, ως υπασπιστής του τσάρου, θα μπορούσε ίσως να επηρεάσει θετικά τη στάση της Ρωσίας για πιθανή επανάσταση στον ελλαδικό χώρο, ο οποίος και δέχεται. Από εκείνη τη στιγμή, ο Εμμανουήλ Ξάνθος διατηρεί στενή συνεργασία με τον Υψηλάντη και γίνονται προσπάθειες για το συντονισμό του έργου στις παραδουνάβιες ηγεμονίες.

Μετά το τέλος της επαναστάσεως στην περιοχή της Μολδοβλαχίας, ο Ξάνθος μεταβαίνει στην Ιταλία και συνεχίζει προς την Πελοπόννησο, η οποία είχε ήδη επαναστατήσει. Στην περιοχή αυτή θα μείνει ως το 1826, οπότε και φεύγει για την Αυστρία, προκειμένου να οργανώσει την απόδραση από το Μουγκάτς του Αλέξανδρου Υψηλάντη. Η επιχείρηση απέτυχε και αναγκάστηκε να φύγει για τη Βλαχία. Άγνωστος παραμένει εκεί ως το 1837, οπότε και παίρνει την απόφαση να επιστρέψει στην Ελλάδα. Δυο χρόνια αργότερα, διορίζεται σε διοικητική θέση στην Ύδρα κι αργότερα στο Ελεγκτικό Συνέδριο, απολύθηκε όμως ύστερα από λίγο καιρό. Έζησε τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής του σε πλήρη ανέχεια, μάταια αποζητώντας από το Δημόσιο σύνταξη, ή έστω ένα ελάχιστο βοήθημα. Στις 28 Νοεμβρίου 1852 πεθαίνει στην Αθήνα.

Τα ιστορικά κείμενα του Ξάνθου

Προηγουμένως, το 1845, ο Ξάνθος είχε δημοσιεύσει τα «Απομνημονεύματά» του, τα οποία αποτελούν πολύτιμη πηγή πληροφοριών για την ιστορία της Φιλικής Εταιρείας, καθώς κανείς από τους άλλους δυο πρωτεργάτες, ο Νικόλαος Σκουφάς και ο Αθανάσιος Τσακάλωφ, δεν έτυχε να αφήσουν παραπλήσια μορφή κείμενο. Επίσης είχε συντάξει την *Έκθεση ανωνύμου τινός αφορώσα τας αρχάς και τας αποστολάς της Εταιρείας μέχρι της εποχής του Αλέξ. Υψηλάντη* και για την οποία πληροφορούμαστε από τον Αθανάσιο Χριστόπουλο στα *Πολιτικά Παράλληλα*, Παρίσι 1833. Μνεία αυτής κάνει και ο Ιωάννης Φιλήμων.Επίσης συνέταξε *Υπόμνημα*, αυτόγραφο του υπάρχει στο τμήμα χειρογράφων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος. Επίσης, μια *Απολογία*-κι αυτή στην Εθνική Βιβλιοθήκη-για την οποία πρωτομιλάει ο Τάκης Κανδηλώρος στην εργασία του για τη Φιλική Εταιρεία το 1926. Η *Έκθεση* και το *Υπόμνημα* είναι σύντομες αφηγήσεις, όπου ανώνυμα γράφει σε τρίτο πρόσωπο για την ίδρυση και την πρόοδο της Φιλικής Εταιρείας έως την ανάθεση της αρχηγίας στον Αλέξανδρο Υψηλάντη Η *Απολογία* είναι η απάντηση στο *Δοκίμιο περί Φιλικής Εταιρείας* του Ιωάννη Φιλήμωνος και η απόπειρα αναίρεσης των όσων λανθασμένων έγραψε ο ιστοριογράφος.^[3]

Παραπομπές

- ↑ Ιωάννης Μαζαράκης-Αινιάν, Τρισεύγενη Τσιμπάνη-Δάλλα(επίμ.)Αρχείο Εμμανουήλ Ξάνθου,εκδ.Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος, Αθήνα, 1997, σελ.θ
- ↑ Karl Mendelssohn-Bartholdy, *Ιστορία της Ελλάδος*, Μέρος Α', 1872, σ. 189
- ↑ Ιωάννης Μαζαράκης-Αινιάν, Τρισεύγενη Τσιμπάνη-Δάλλα(επίμ.)Αρχείο Εμμανουήλ Ξάνθου,εκδ.Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος, Αθήνα, 1997, σελ. ξθ-ο

Πηγές

- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., 1975, τόμοι ΙΑ΄ και ΙΒ΄
- Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος Λαρούς, Εκδοτικός οργανισμός Πάπυρος, 1994-1996, τόμος 59
- Ξάνθος Ε., Απομνημονεύματα για τη Φιλική Εταιρεία, (φωτομηχανική ανατ. της εκδ. του 1834), Βεργίνα, (Αθήνα 1996).
- Ιωάννης Μαζαράκης-Αινιάν, Τρισεύγενη Τσιμπάνη-Δάλλα(επίμ.)Αρχείο Εμμανουήλ Ξάνθου,εκδ.Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος, Αθήνα, 1997

Ανακτήθηκε από "http://el.wikipedia.org/w/index.php?title=Εμμανουήλ_Ξάνθος&oldid=4632449"

Κατηγορίες: Θάνατοι το 1852 | Έλληνες μέλη της Φιλικής Εταιρείας | Αγωνιστές του 1821

Βοηθήστε να βελτιωθεί το λήμμα

Βρήκατε κάποιο σφάλμα ή παράλειψη;
Μπορείτε να το αναφέρετε στην σελίδα συζήτησης για το λήμμα.

Πρόταση για διόρθωση

Αλλά να θυμάστε ότι μπορείτε να προχωρήσετε ο ίδιος στη διόρθωση των λαθών που βρήκατε, πατώντας "επεξεργασία" στην κορυφή της σελίδας (δείτε πως).

- Τελευταία τροποποίηση 13:39, 29 Απριλίου 2014.
- Όλα τα κείμενα είναι διαθέσιμα υπό την Creative Commons Attribution-ShareAlike License· μπορεί να ισχύουν και πρόσθετοι όροι. Δείτε τους Όρους Χρήσης για λεπτομέρειες.